

UPA 2022/117

12/5-2022

Jens-Frederik Nielsen

Qanoq iliorluta nioqqutissat nunarsuatsinni akiisa sorsunnerup kingunerisaanik qaffakkiartupiluulererat innuttaasunut kingunerluutaannginnerpaamik inissinniarlugu suliarisinnaavarput?

(Siumup Inatsisartunut ilaasortaatitai)

Aallaqqaatigalugu Siumut qutsavigniarpara una oqallisssianngortimmassuk. Isumaqpungua, pingartuusoq, maannangaaq oqaluuserissallugu, qanoq iliusanerluta, akit qaffaataasa nunarput eqqorpassuk. Apeqquataaginnarunarpormi, qaqlugu pissanersoq – pinngitsoornissaaninngarnik.

Pingartuuvoq, eqqarsarlurnissarput. Danmarkimi toqqarneqarsimavoq inuit aaliangersimasut tapiiffigissallugit. Kusanaalaarpoq takullugu, qanoq danskit naalakkersuisuisa tungaanniit inuit aaliangersimasuinaat ikiorneqarnerat, ersarilluinnartumik partiit naalakkersuisuutitaqartut qinersisai. Uggornassaqaaq, uagut tamakkuningga isummanik malinnissagutta.

Isumaqpungua maani nunatsinni, torraanerusumik eqqarsartariaqartugut. Isumaqpungalu, sinaakkutit pioreesut atortariaqarigut, taamaalilluta allaffisornerujussuaq aqqusaaqqaassannginnatsigu aningaasat innuttaasut kaasarfiinut ingerlatinnissaannut.

Demokraatinut taamaattumik orniginarpoq akileraarnermi ilanngaatip isiginiarnissaa aamma ulluinnarni nioqqutissanut akitsuutit. Taakku atorlugit qularnaarsinnaavarput, inuit aningaasaatimik amerlanersaasa pigiinnarnissaat imaluunniit qularnaarsinnaallugu, akit qaffatsaalinnissaat imaluunniit immaqa, appartinnissaat angusinnaallugu.

Demokraatit siunnersuutaat unaavoq.

-Akileraarnermi ilaangat erngerluinnartumik qaffatsigu. Qanoq annertutigisumik qaffanneqassanersoq politikkikut isumaqtiginninniarnerup takutikkumaarpaa. Suliniutip taassuma akit qaffanneqarnissaat pinngitsoortissinnaanngila, taamaattorli qularnaarsinnaallugu kikkut tamarmik annertunermik isertitaqarnissaat, taassumalu kingunerissallugu, innuttaasut akit qaffannerinut akissaqalernerat.

-Utaqqiisaagallartumik – soorlu assersuutigalugu ukiup affaa imaluunniit ukioq iluitsoq – ulluinnarni nioqqutissanut akitsuutit tamaasa peertigit. Tassa ima isumaqrpoq neqinut, sukkumut, sukkulaatinut, imermut, sodavandinut allanullu akitsuutit tamarmik peerneqarlik. Taamaaliornikkut ulluinnarni nioqqutissat akiisa apparnissaat qulakkeerneqassaaq, taamaalillunilu, akit qaffaataat pisussaagaluamit annikinnerulissalluni. Immaqa akitsuutit affaannanngortinnejqarsinnaapput imaluunniit akitsuutit ilaat annertuumik appartinnejqarsinnaallutik. Tunngavippiaa tassaavoq qulakiissallugu, innuttaasut pisisinnaassusaasa nikisippallaannginnissaa naak akit qaffanneqaraluartut.

Tassuma saniatigut assartuinermut akit qiviarsinnaavagut, coronap kinguneranik annertoorujussuarmik qaffassimasut. Assersuutigalugu containeri nillataartitsivik nalinginnaasoq 40 fodimik annertussusilik tuniluunnersuaqarnerata siornatigut 17.000 aamma 30.000 koruunit akornanni Kangianiit Danmarkimut

assartornera akeqarsimavoq. Maannakkut 100.000 aamma 130.000 koruunit akornanni akeqarpoq. Qaffaat amiilaarnaqaaq. Taakku saniatigut containeri nillataartitsivik nalinginnaasoq 40 fodimik annertussusilik Danmarkimit Kalaallit Nunaannut nassiunnera 80.000 koruuninik akeqarpoq – malugalugu ikummatisap nunat allat aningasaataasa nikerartarnerannut iluarsiissutit qaffannerisa kingullit SIORNA. Tassa taamani iluarsiissut "15 procent missaaniiginnarallarmat". Nunarsuarmi assartuinermi akigitinneqartut iliuuseqarfisinggaanngilagut, namminerli ingerlatagut iliuuseqarfisinggaavagut. Taamaattumik pingaaruteqarluinnarpooq Royal Arctic Line immakkullu assartuinerup unammillissutaalernissaata oqallisigineqalernissaa.

Allaffisornerujussuup naalleraatitsinera aamma isigniartariaqarpapput, nammineerluta pilersitarput ulluinnarni nioqqutissanik eqqussuinitinni. Inuussutissarsiortunit ilisimatinneqarpunga, ajornartorsiu annertoorujussusoq. Tamatumunnga assersuut tupinnaannartoq unaavoq, agurkit tamarmik Islandimit eqqunneqartut ataasiakkaarlugit oqartussaasunit naqissuserneqartussaammata. Allatut oqaatigalugu, allaffisornerujussuup annikillisarneratigut ingerlatsinermi sipaarsinggaavugut, avatitsinnut ,niueqatigiinnissamut isumaqatigiissutit pitsaanerusut anguniarlugit, aammalu akitsuusersuinnginnissaq quakkeerniarlugu, tamanna ajornassanngippat.

Tassa tamakku Demokraatit oqallinnermut oqariartuutigallagaat.